

El pal de paller d'una capital

El Centre Excursionista de Santa Coloma de Farners compleix mig segle marcant la història de la ciutat

Un llibre signat per Joan B. Ferrà recull l'evolució de l'entitat i, alhora, és una crònica social de la capital

En el procés de lenta dissolució del franquisme, el moviment escolta –actualment a Anglès l'agrupament de Sant Miquel està acabant un llibre– va tenir un paper substancial. A Santa Coloma de Farners, que a mitjans dels setanta del segle passat era més un poble que una ciutat i no tenia la consciència de ser la capital de la Selva, els nois i les noies del fulard van ser l'embrió d'una entitat que, després de diverses metamorfosis, va ajudar a recuperar l'autoestima i desvetllar l'alè cultural d'una població adormida que va trencar amb el passat. El 17 de febrer del 1975, quan es va signar el document fundacional del Centre Excursionista Farners, es tancava un llarg camí que havia passat per l'aparició d'entitats juvenils vinculades al medi, entre les quals, a part de l'escoltisme, es podia comptar l'Esquitx, a redós de l'Església mitjançant el Mijac, el Voltamonts, més laics i propers als escoltes, o els Dàlmates, vinculats a exalumnes de La Salle que, a més de mantenir activitats relacionades amb la natura, van desenvolupar colònies i campaments i van apostar per la convivència i la tolerància. Ja fos individualment o conjuntament, les tres entitats van organitzar històries com els Drapaires de Nadal, Xauxa per Sant Jordi o els primers Carnestoltes organitzats per la marca Jovent del Poble i apadrinats per Lluís Bayès, i van muntar la Festa de la Ratafia i el ball popular, que trencava, de cop, massa anys de classisme i resclosiment.

En el llibre Centre Excursionista de Farners: 50 anys d'història colomenca, l'autor Joan B. Ferrà i Vidal ha transformat la crònica del mig segle de l'entitat en un tractat històric en què les efemèrides, la vida de les seccions, o els assoliments esportius i alpinístics aconseguits pels socis no són sinó l'excusa per relatar la transformació d'una Santa Coloma adscrita al franquisme que trobava en la revista Ressò el contrapunt que la lligava a la realitat. A l'hora que es va crear la secció de muntanyisme del Club Olímpic Farners, que amb posterioritat donaria pas al Cercle, hi havia un clar desafiament al poder establert, i un propòsit clar: no tan sols recuperar la festa sinó també lluitar pel patrimoni. I així, mentre es coronaven cims –de l'Aneto al Montblanc– es fomentava la col·laboració amb altres entitats colomenques, ja fos en el camp esportiu com en la protecció del medi i la cultura i s'impulsaven activitats socials. Serveixi com a mostra la recuperació del castell de Farners, de diverses ermites i d'una cabana de carboners sota el Coll. Una manera d'entendre la relació amb la natura que passava per la solidaritat, l'amistat i ajudar a descobrir un paisatge habitat per herois llegendaris que, des de la memòria, continuen habitant obacs i coves. Joan Sala Serrallonga, bandoler conegut com "el rei de les Guilleries" encara és present en la ruta que s'organitza amb el seu nom i que al llarg de vint-i-vuit anys ha portat els assistents de Nyer a Querós, i d'Osor a Sau. Personatges com Jacint Verdaguer i sobretot Joan Vinyoli també es reivindiquen al llibre.

I si del primer hi ha una documentació minsa, el segon, estiuellant i enamorat de Santa Coloma, ha rebut una atenció especial dels socis del Centre, que no tan sols el van homenatjar amb motiu del seu centenari convocant els excursionistes al pic del Montardo, sinó que es va crear el festival Domini Màgic, alimentat per la presència de la natura. Són cinquanta anys de pujar muntanyes, però també d'estructurar una oferta i obrir seccions com les d'ornitologia, senderisme, escalada o espeleologia, d'organitzar conferències, projeccions o actes culturals. La feina del Centre no tan sols ajuda a cohesionar el país, sinó que fa de la cultura una eina per avançar.

Publicat a:

-Setmanari Girona 23-01-2026, Pàgina 9

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2613880-el-pal-de-paller-d-una-capital.html>